



*hokimligi  
maktabgacha va maktab ta'lifi  
boshqarmasi*

*maktabgacha va  
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi  
—umumi o'rta ta'lim maktabi  
geografiya fani o'qituvchisi*

*ning  
202\_\_-202\_\_-o'quv yilida 8-sinf bo'sh  
o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun  
geografiya fanidan*

**TO'GARAK  
HUJJATLARI**

## To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

<b>№</b>	<b>Familiya ismi va sharifi</b>	<b>Tug‘ilgan sanasi</b>	<b>Sinfi</b>	<b>Manzili (to‘liq)</b>	<b>Ota-onasi (Ismi sharifi)</b>	<b>Telefon (uy yoki mobil)</b>	<b>Izoh</b>
<b>1.</b>							
<b>2.</b>							
<b>3.</b>							
<b>4.</b>							
<b>5.</b>							
<b>6.</b>							
<b>7.</b>							
<b>8.</b>							
<b>9.</b>							
<b>10.</b>							
<b>11.</b>							
<b>12.</b>							
<b>13.</b>							
<b>14.</b>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

*O'tkazilgan xona* \_\_\_\_\_

“\_\_\_\_\_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari \_\_\_\_\_

“\_\_\_\_\_” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari \_\_\_\_\_

## “TASDIQLAYMAN”

### MMIBDO‘

#### **20\_\_-20\_\_-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan “ ” to‘garagining ISH REJASI**

<b>№</b>	<b>Yillik ish reja mavzulari</b>	<b>Soat</b>	<b>Sana</b>	<b>Izoh</b>
1.	O‘zbekistonning ma’muriy-hududiy tuzilishi	1		
2.	Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar	1		
3.	Tabiiy sharoit va tabiiy boyliklarning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati	1		
4.	O‘zbekiston aholisi	1		
5.	Takrorlash	1		
6.	O‘zbekiston milliy iqtisodiyotining tuzilishi	1		
7.	Neft va gaz sanoati	1		
8.	Takrorlash	1		
9.	Gidroelektrostansiylar haqida	1		
10.	Elektr energiya hosil quishrnng zamonaviy yo‘llari	1		
11.	Qora metallurgiya	1		
12.	Rangli metallurgiya	1		
13.	Avtomobilsozlik	1		
14.	Yog‘ochni qayta ishslash sanoati	1		
15.	Sanoat va ekologik muammolar	1		
16.	Metallurgiyaning atrof-muhitga ta ’siri	1		
17.	Qishloq xo‘jaligi	1		
18.	Dehqonchilik	1		
19.	Yengil sanoat	1		
20.	To‘qimachilik sanoati haqida	1		
21.	Transport geografiyasi	1		
22.	O‘zbekiston transportining zamonaviy rivojlanishi	1		
23.	O‘zbekistonda rekreatsiya turizm	1		
24.	Tashqi iqtisodiy aloqalar	1		
25.	Takrorlash	1		
26.	Toshkent iqtisodiy rayoni	1		
27.	Mirzacho‘l iqtisodiy rayoni	1		
28.	Sirdaryo viloyati	1		
29.	Andijon viloyati	1		
30.	Farg‘ona viloyati	1		
31.	Samarqand viloyati	1		
32.	Navoiy viloyati	1		
33.	Surxondaryo viloyati	1		
34.	Quyi Amudaryo iqtisodiy rayoni	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: \_\_\_\_\_. To 'garak rahbari: \_\_\_\_\_

Mavzu: O'zbekistonning ma'muriy-hududiy tuzilishi.

### Maqsadlar:

- mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.
- geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.
- iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

### O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

#### Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

#### Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyaları:

yurt tinchligi, Vatan ravnaqi, xalq farovonligini bosh maqsad qilib belgilagan milliy istiqlol g'oyasi mustaqil O'zbekiston Respublikasi taraqqiyotining yuksak ma'naviy negizi ekanligini anglash, yurtimizda amalga oshirilayotgan keng qo'lamlı islohotlarning mazmun-mohiyatini tushunish va tahlil qila olish.

**Mashg'ulot turi:** mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

**Mashg'ulot jahozi:** Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvlsiz xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

**I.Tashkiliy qism:** salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

#### II.Yangi mavzu bayoni:

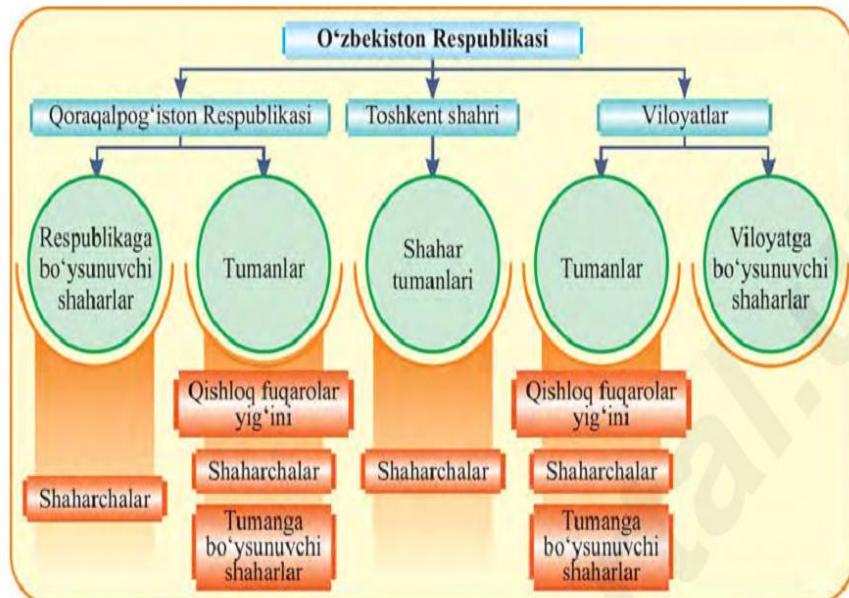
O'zbekistonning ma'muriy-hududiy tuzilishi, hudud sarhadlarining qiyofasi uni boshqarish va yuksaltirishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston Respublikasining hududi 448,9 ming kv.km bo'lib, dunyoning eng rivojlangan davlatlari hisoblangan Yaponiya, Germaniya, Buyuk Britaniya, Italiya kabi davlatlar hududidan katta. Poytaxti Toshkent shahri. O'zbekiston ma'muriy-hududiy tuzilishi 3 pog'onadan tashkil topgan.

#### III. Mustahkamlash:

Mamlakatimizdagи viloyatlar Andijon, Buxoro, Jizzax, Navoiy, Namangan, Samarqand, Sirdaryo, Surxondaryo, Toshkent, Farg'ona, Qashqadaryo va Xorazm deb nomlanishidan xabardorsiz. Viloyatlar hududi va aholi soni bo'yicha bir-biridan katta farq qiladi. Mustaqillik yillarda viloyatlarning soni hamda nomlanishida o'zgarishlar yuz bermadi. Tuman, shahar, shaharcha, qishloq va ovullar soni hamda nomlanishi esa hududlardagi ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga mos ravishda doimiy o'zgarib bordi. Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlar tumanlari ularga bo'ysunuvchi shaharlar, shaharchalar, qishloq fuqarolar yig'inidan iborat.

#### IV. Uyga vazifa:

- 1.Qo'shimcha adabiyotlardan foydalangan holda maydoni bo'yicha O'zbekistondan katta va kichik bo'lgan mamlakatlarni imkon qadar ko'proq topib, daftaringizga yozing.



Sana: " " 20 -yil. Sinflar: \_\_\_\_\_. To'garak rahbari: \_\_\_\_\_

## Mavzu: Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar.

### Maqsadlar:

a) mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.

b) geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.

v) iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

### O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

#### O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

muntazam ravishda o'z ustida ishlash, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining tabiiy-ilmiy, iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

#### Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

statistik ma'lumotlar bilan ishlay olish, ularni to'g'ri solishtira olish, proporsiyalar tuzish orqali nisbiy ulushlarni aniqlay olish, jadval, diagramma va grafiklarni tuzish, ularning mazmunini tahlil qila olish.

**Mashg'ulot turi:** mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

**Mashg'ulot jahozi:** Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

**I.Tashkiliy qism:** salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

#### II.Yangi mavzu bayoni:

Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar - ijtimoiy, xo'jalik, hodisa va jarayonlarni aks ettiradi. Bunday xaritalarning mavzulari turli xil bo'lib, ular tarixiy, aholi,xo'jalik va uning tarmoqlari, xizmat ko'rsatish sohasi, ta'lif va madaniyat, rekreatsion, transport, tashqi iqtisodiy aloqalar va boshqalarga ajratiladi. Bunday xaritalarning eng yirik guruhlaridan biri bu sanoat xaritalaridir. Chunki ular bir tarafdan har bir sanoat turlari haqida ma'lumot bersa, ikkinchi tarafdan alohida bir hudud, mamlakat yoki jahoning sanoat ishlab chiqarishi haqida ma'lumot beradi.

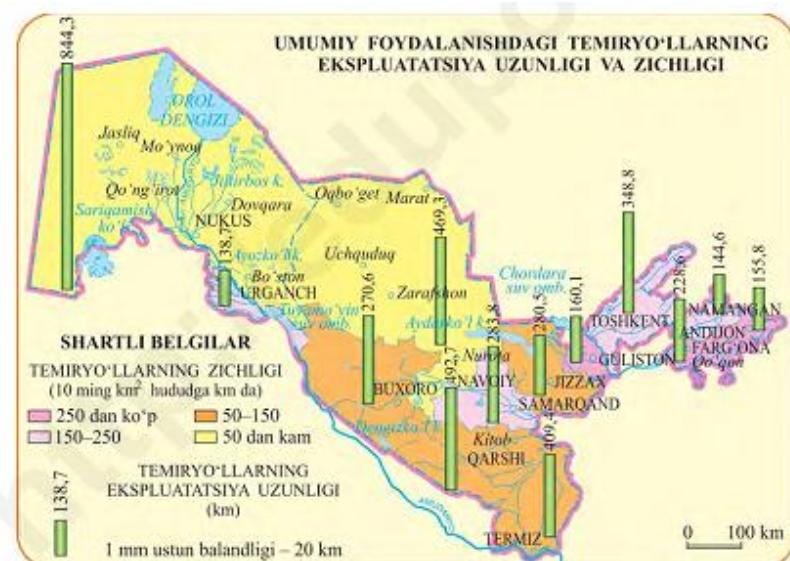
#### III. Mustahkamlash:

Qishloq xo'jaligi xaritalari mazkur sohaning geografik joylashuvi, uning rivojlanish shart-sharoitlarini, atrof-muhit bilan o'zaro ta'sirini ifoda etadi. Ushbu sohada dehqonchilik, chorvachilik va kompleks xaritalarni alohida o'rganish mumkin. Bunday xa ritalarda qishloq xo'jalik mahsulotlari ekilgan yerlarning maydoni, ekinlarning hosildorligi, chorvachilik turlari va ularning mahsuldarligi, qishloq xo'jaligini yuritish shart-sharoitlari aks etadi. Shuningdek, bunday xaritalarda yesitshtirilgan qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishslash yo'nalishlari hamda ushbu sohaning rayonlashtirish masalalarini o'rganish mumkin.

#### IV. Uyga vazifa:

1.Xaritadan mamlakatimizda hafta kunlari bilan ataladigan joylarni toping.

2.Ular qaysi viloyatlarda joylashganligini geografiya daftaringizga yozing.



4-rasm. Temiryo'llarning uzunligi va zichligi (2018-yil).

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: \_\_\_\_\_. To'garak rahbari: \_\_\_\_\_

**Mavzu: Tabiiy sharoit va tabiiy boyliklarning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati.**

**Maqsadlar:**

- mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdarligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.
- geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.
- iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

**O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:**

**Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:**

geografiyaga oid adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, geografik xarita va atlaslardan ma'lumot manbalari sifatida foydalana olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internetsaytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila bilish, kundalik hayotda duch keladigan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlar, jumladan, mamlakat iqtisodiyotiga doir yangiliklar haqidagi lavhalarning mohiyatini anglay olish.

**O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:**

muntazam ravishda o'z ustida ishslash, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining tabiiy-ilmiy, iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

**Mashg'ulot turi:** mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananavy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

**Mashg'ulot jihizi:** Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

**I.Tashkiliy qism:** salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

**II.Yangi mavzu bayoni:**

Mamlakatimiz hududini tabiiy sharoiti va xo'jalikdagi ahamiyatiga ko'ra cho'l,adir,tog', yaylovlarga bo'lish mumkin.O'zbekistonda dengiz sathidan 400 metr balandlikkacha bo'lgan joylar cho'l mintaqasi hisoblanadi. Bu yerlardan yaylov chorvachiligidagi foydalilanadi, ammo cho'lning ozuqa boyligi juda kam. Bitta qo'yni boqish uchun 2-3 hektar o'tloq talab etiladi. Shu hisobdan O'zbekiston cho'llarida 10 mln boshgacha qo'y boqsa bo'ladi. Biroq cho'llarning samarasini har hektar hisobida obikor yerlardagidan 100 marta kam. Cho'l mintaqasida neft, gaz, oltingugurt, oltin kabi mineral boyliklarning zaxiralari aniqlangan.

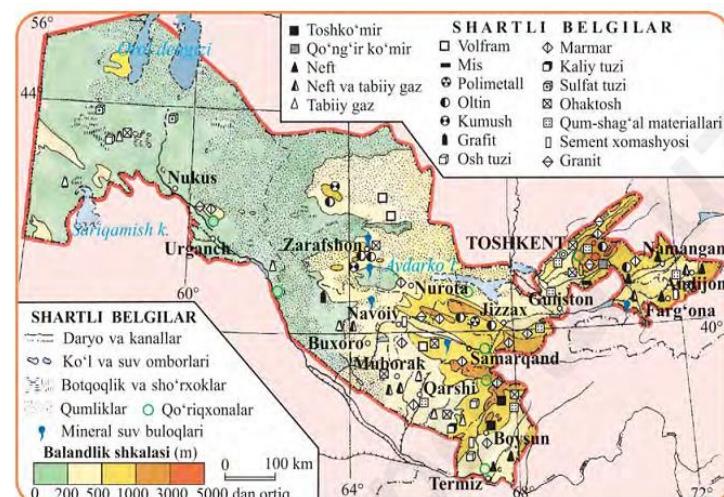
Jumladan, gaz zaxirasi 2 trillion kub metrdan oshadi. Surxondaryo vohasida va Qizilqumda fosforit konlari bor. Oltingugurt, natriy va magniy tuz konlari kimyo sanoatining muhim xomashyosidir. Shag'al, qum singari binokorlik xomashyosi ham juda ko'p uchra ydi.

**III. Mustahkamlash:**

Respublikamizda dengiz sathidan 400-1200 metrgacha balandbo'lgan qismi adir mintaqasini tashkil etadi. Adir iqlimi cho'l iqlimidan mo'tadilroq bo'ladi. O'simlik turi ko'p vazich. Tuprog'i chirindiga boy. Bu yerlardan, asosan, obikor, dengiz sathidan 1000 metrdan baland yerlarda lalmikor dehqonchilik yuritiladi. Adirlar dehqonchilik uchun eng qulay joy bo'lganidan odamlar qadimdan shu yerlarda qishloq xo'jaligi bilan shug'ullanaverib, uning yer yuzasini ham, o'simlik va hayvonot olamini ham o'zgartirib yubordi.

**IV. Uyga vazifa:**

- Tabiiy sharoitning O'zbekiston iqtisodiyotdagi ahamiyatini tushuntiring.



6-rasm. O'zbekiston hududidagi foydalı qazilmalar.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: \_\_\_\_\_. To'garak rahbari: \_\_\_\_\_

Mavzu: O'zbekiston aholisi.

Maqsadlar:

a) mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.

b) geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.

v) iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

### O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

#### Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

#### O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiysi:

muntazam ravishda o'z ustida ishlash, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining tabiiy-ilmiy, iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

#### Milliy va umummadaniy kompetensiya:

Vatanga sadoqatl, insonlarga mehr-oqibatl hamda umuminsoniy va milliy qadriyatlarga e'tiqodli bo'lish; geografik dunyoqarash va tafakkur asosida atrofimizdag olamni obyektiv holda, sabab-oqibat bog'liqliklari orqali yaxlitligini va ayni paytda xilma-xilligini tizimli holda anglash.

**Mashg'ulot turi:** mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

**Mashg'ulot jahozi:** Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

**I.Tashkiliy qism:** salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

#### II.Yangi mavzu bayoni:

O'zbekiston kelajakda buyuk davlat bo'lishi uchun qulay tabiiy sharoit ham, xilma-xil tabiiy boyliklar ham yetarlidir. Ammo bu boyliklar odamlarningaqlig va jismoniy mehnati orqaligina kishilar ehtiyojiga, jamiyat ravnaqiga xizmat qilishi mumkin. Millionlar mehnatini oqilona tashkil etish uchun aholi soni, tarkibi va mamlakat bo'ylab joylashishi hisobga olinishi lozim.



7-rasm. O'zbekiston aholisining ko'payishi (mln kishi hisobida).



8-rasm. Aholining tabiiy va mexanik ko'payishi (2018-yil, ming kishi hisobida).

#### III. Mustahkamlash:

Birlashgan Millatlar Tashkilotining aholishunoslik jam g 'armasi ma'lumotlariga ko'ra (2018-y.) O'zbekiston aholi soni bo'yicha jahonda 44-o'rinda turadi. Aholi o'lganlar soniga nisbatan tug'ilganlar sonining ortiqligi hisobiga doimo ko'payib boradi. Bunday ko'payish aholining tabiiy ko'payishi deyiladi. Aholi migratsiya hisobiga ham ko'payadi. Buni aholining mexanik k o 'payishi deyiladi.

Migratsiya - ko'chish degan ma'noni bildiradi. Migratsiya ichki migratsiya va tashqi migratsiyaga bo'linadi. Ichki migratsiya - aholining mamlakat ichkarisida, uning rayonlari o'rtasida yoki qishloq joylardan shaharlarga ko'chib yurishi.

#### IV. Uyga vazifa:

1.Inson omili nima? Uning iqtisodiyot rivojlanishi va joylanishiga ta'siri nimalarda ko'rinadi?

*veb-saytimiz: Zokirjon.com  
Hujjat Word variantda beriladi.*

*Zokirjon Admin bilan*

*90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.*

*Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi*

**40** listdan iborat geografiya fanidan 8-sinf bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.



**Narxi: 20 ming so‘m**

**Telegram kanalimiz:**

**@Maktablar\_uchun\_hujjatlar**

**To‘lov uchun: UZCARD \*880\*9860230104973329\*summa#**

**Plastik egasi Nabiyev Zokirjon**



**DIQQAT!!!**

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.  
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:  
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.  
Hech kimga bermang hattoki eng  
yaqin insoningizga ham.  
Internet orqali veb-saytlarga  
joylamang.  
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA  
HIYONAT QILMANG.**